

mensen een stuk in een grote terts toonaard ervaren als vrolijk, terwijl een stuk in een mineurtoonaard droefheid oproept. Ik heb daar mijn twijfels over. De stemming die een stuk oproept heeft ook te maken met het ritme, het tempo van het stuk, en niet te vergeten de dynamiek.

De tweede nocturne van Chopin beleef ik als zeer bedroefd terwijl het stuk toch in Es-groot staat. En het eerste deel van de sonate in a-klein van Mozart heeft voor mij niets droefvigs, eerder iets heel fermes. Wie een verzameling stukken wil uitgeven vindt altijd wel een noemer. Feit is dat er is deze bundel veel leuke stukken staan, van Telemann tot Mike Schoenmehl. Van deze laatste zult u zich misschien afvragen wie het is. Wel, een componist van jazz-stukken, en Monika Twelsiek neemt werk van hem op in al haar bundels.

Ton van der Valk

Het Stam-Kruinprincipe
'Voicings voor Jazzpiano'
René Kluiving
Amsterdam Music Press
ISBN 978-90-812775-1-8

Een educatief pianoboek schrijven voor de (aankomende) jazzpianist in comboverband is geen gemakkelijke opgave. Er zijn al veel van deze

pogingen gedaan. Dit boek biedt méér dan normale theorie. Aanvankelijk lijken de eerste bladzijden bijna overbodige kost. Drieklanken en andere basisbegrippen komen aan bod, zoals tertsen, majeur, mineur enz.

Bij het verder bestuderen van dit boek ontdekken we dat Kluiving heeft nagedacht over een gedegen opbouw om uiteindelijk te bereiken dat de pianist weldegelijk iets opsteekt van het beschrevene en dit in de praktijk weet te brengen. En passant maken we kennis met de verschillende toonladders (zie blz. 77) waarbij met name de mixolydische ladder van belang is. Deze ladder op basis van bijvoorbeeld G kent geen Fis maar een F als zevende toon. Het gaat te ver om alle aspecten van dit boek te behandelen. We hebben hier een welkome aanvulling op het reeds bestaande aantal educatieve jazzboeken. Met name omdat dit boek zich richt op begeleidende jazz frasen voor links (stam) en rechts (kruin). Ook wordt aandacht besteed aan het loslaten van de bastoon omdat deze door een bassist gepeeld wordt. Begrippen als swing (hoe speel je swingend) en timing komen ook aan de orde. Het is wel belangrijk om de stof vanaf het begin goed in je op te nemen omdat Kluiving steeds teruggrijpt naar eerdere uitleg en door hem zelf bedachte terminologie zoals 'kleurtonen' en 'edelklanken'. Leuk zijn ook de oefeningen na elk hoofdstuk. En minstens zo belangrijk is de comfortabele ringband. Een prima uitgave!

Frans C. Schulze

Piano
WERELD

Nieuws- en informatiemagazine over piano's,
muziek en techniek voor pianisten.
Verschijnt 6x per jaar • ISSN-1381-7183

UITGAVE: Goddijn & Van Gelder, Postbus 78, 1400 AB Bussum, Tel./Fax 035 691 08 71, E-mail: hgoddijn@zonnet.nl **INTERNET:** www.pianowereld.nl, www.pianowereld.be **REDACTIE:** Hans Goddijn (hoofdredacteur) en Elger Niels **REDACTIE-ADRES:** Pianowereld, Postbus 78, 1400 AB Bussum, Tel./Fax 035 691 08 71 **VASTE MEDEWERKERS:** Guus Alink, Piet Bal, Maarten Boonstra, Ben Daeter, Erik Fokke, Jacqueline Goddijn, Peter Goddijn, Hans de Groot, Cécile Ickenroth, Klaas Koopman, Jan-Piet Knijff (USA), Heleen Mendl-Schrama (UK), Jan Michiels (B), Maartje Mulckhuijse, Wim van Noort, Armand van Ommeren, Sem van Gelder, Marie-Anne Praet (B), Frans C. Schulze, Hans Tuijten, Ton van der Valk, Aaron Wajnberg (B), Jeroen Warner, Theo Willemze **VORMGEVING & DRUK:** Lines Communicatie & Design, Gorinchem **ABONNEMENTEN:** Pianowereld, Postbus 78, 1400 AB Bussum, Tel. 035 691 08 71, **JAARABONNEMENT 2009:** Benelux € 43,45, Studentenabonnement € 32,50, Europa € 69,00, Buiten Europa € 76,00 **LOSSE EXEMPLAREN:** Losse nummers zijn te bestellen door € 7,45 (incl. verzend- en administratiekosten) over te maken op bankrekening 68.09.30.728 t.n.v. Goddijn en Van Gelder, Bussum onder vermelding van naam, adres en het gewenste nummer **OPZEGGEN: Uitsluitend schriftelijk, 2 maanden vóór het begin van de nieuwe abonnementsperiode** **BANKGEGEVENS:** ABN-Amro 043.83.37.395, Abonnementen: ING 68.09.30.728, voor België: Dexia 068-2462921-21 t.n.v. Goddijn en Van Gelder, Bussum **ADVERTENTIES:** Peter Goddijn, Herenstraat 105, 1406 PC Bussum, Tel. 06 137 48 033, E-mail: pgoddijn@zonnet.nl **OMSLAGFOTO:** 'Jonge Meester' Alexander Buskermolen (fotografie: via Alexander Buskermolen/Simone de Greef) © Copyright 2009, Goddijn & Van Gelder, Bussum, Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.